

at vedtage praktiske foranstaltninger til fremme af udvikling og bedre kår for folkene i udviklingslandene, er det nødvendigt at mobilisere den offentlige mening både i donor- og modtagerlandene til støtte for udviklingssamarbejdet og derved yderligere øge den nødvendige politiske vilje til at tage effektive skridt.

Jeg skal ikke nærmere kommentere styrelsesrådets beretning men indskrænke mig til kort at fremhæve enkelte punkter og fremsætte nogle betragtninger om et par vigtige spørgsmål, som efter vor mening også ville kunne medvirke til at fastlægge en kurs for UNCTAD's fremtidige skridt.

Som bekendt har verdenshandelen i de senere år vist en stadig stigning. De udviklede lande med markedsøkonomi tegnede sig atter sidste år for den væsentligste del af denne vækst. Samtidig har der været en ret stærk stigning i udviklingslandenes eksport som helhed, men denne stigning har dog været utilstrækkelig til at standse den stadige nedgang i disse landes andel af verdenshandelen. I 1970 var denne andel 17.6 pct. sammenlignet med 21.3 pct. i 1960.

For udviklingslandenes vedkommende var eksportstigningen på 11.6 pct. i 1970 en gentagelse af den rekordvækstrate, der opnåedes i 1969. Disse bemærkelsesværdige resultater i de to sidste år danner en skarp kontrast til den gennemsnitlige årlige vækst på 6.2 pct. i årene 1960—68.

Udviklingslandenes bruttonationalprodukt steg som helhed med 5.1 pct. i årene 1960—70, og lå således noget over det mindstemål, som generalforsamlingen fastsatte for FN's 1. udviklingstiår. Men til trods for den fremgang, der opnåedes under 1. udviklingstiår, er udviklingslandenes stilling i forhold til andre lande ikke blevet forbedret; indkomstkløften er blevet stadig større. Sidste år skete der i bytteforholdet en yderligere forringelse for udviklingslandenes vedkommende, ligesom der fandt en forholdsmæssig nedgang sted i den samlede statslige finansielle bistand fra de udviklede lande til udviklingslandene.

Når jeg nu går over til at omtale visse problemer inden for varehandelen og -politikken vil jeg gerne i første række understrege, at udviklingslandenes eksport til trods for industrialiseringsbestræbelserne stadig

udgør ca. 80—85 pct. af disse landes valuta-indtjening. Deres udviklingsbestræbelser vil således i mange år fremover mere eller mindre men dog i afgørende grad være afhængige af denne indtægtskilde. De nordiske lande har ved flere lejligheder understreget den store betydning, en hensigtsmæssig varepolitik har for udviklingslandenes økonomiske og sociale udvikling. Jeg vil gerne sige, at de nordiske lande er bekymrede over, hvor langsomt de hidtidige fremskridt er sket.

Inden for råvarepolitikken anser vi en spredning, og især en vertikal spredning, for at være en hovedfaktor i bestræbelserne på at opnå en væsentlig forbedring af de økonomiske og sociale forhold i udviklingslandene. De nordiske lande har især lagt vægt på nødvendigheden af, at der tages konkrete skridt til at hjælpe de udviklingslande, der står over for strukturelle afsætningsproblemer, og at der foretages en mere effektiv koordinering af det arbejde, der sker inden for de internationale organer, der yder finansiell og faglig bistand til støtte for produktionsspredning.

Der har i længere tid i mange organisationer inden og uden for FN-systemet og i de enkelte udviklingslande været udfoldet bestræbelser for at løse produktionsspretningsproblemerne. Men hvad vi har manglet, er en omfattende og systematisk indsats på vare-for-vare basis for at opnå de nødvendige resultater. Disse bestræbelser må samordnes. En øget koordinering af de forskellige internationale organers arbejde er nødvendig. Dette betyder bl. a., at den faglige og finansielle bistand må bringes i overensstemmelse med de beslutninger, der træffes på handels- og råvareområdet. Denne koordinering må omfatte alle relevante organer såsom UNCTAD, råvareorganerne, FAO, UNIDO, UNDP og finansieringsinstitutionerne. Hvis man anlægger en sådan linie, skulle det være muligt at tage mere effektive skridt.

Arbejdet med et almindeligt præference-system til fordel for udviklingslandene er et af de områder, hvor UNCTAD har opnået de mest betydningsfulde resultater. Det er mig en glæde at kunne meddele, at dette system allerede er blevet gennemført i Norge, og vil blive det i Danmark, Finland og Sverige i begyndelsen af næste år. Vi håber,